

Брюксел, 14.7.2023 г.
COM(2023) 453 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА

Мониторинг върху прилагането на правото на Европейския съюз

Годишен доклад за 2022 г.

Предговор	3
Европейският зелен пакт	4
Чист въздух и чиста вода.....	4
Управление на рисковете от наводнение	5
Опазване на биологичното разнообразие.....	5
Насърчаване на кръгова икономика.....	6
Действия в областта на климата.....	7
Чиста енергия.....	7
Единен енергиен пазар	8
Чист транспорт.....	9
Устойчиво селско стопанство, осигуряващо хранителните доставки.....	9
Устойчиво рибарство и морско пространствено планиране	10
Здравеопазване и безопасност на храните	11
Предотвратяване на заболявания, свързани с употребата на тютюн.....	12
По-безопасен транспорт	12
Европа, подготвена за цифровата ера	13
Технология в интерес на хората.....	13
Справедлива и конкурентоспособна цифрова икономика.....	14
Насърчаване на икономиката, основана на данни.....	14
Открито, демократично и устойчиво цифрово общество.....	14
Защита за потребителите и дружествата	15
Достъпни продукти, услуги и уебсайтове	16
Създаване на възможност за увеличаване на растежа чрез единния пазар ...	16
Прозрачност на информацията, свързана с предприятията и предназначена за тях	17
Цифрови транспортни системи	18
Икономика в интерес на хората	19
Условия за работа	19
Здравословни и безопасни условия на труд.....	20
Трудова мобилност	20
Координация на системите за социална сигурност.....	21
По-добра информация и съдействие за гражданите и предприятията.....	21
По-добро регулиране на професиите и признаване на квалификациите.....	22

Предотвратяване на несъстоятелността на жизнеспособни дружества.....	22
Финансови услуги.....	23
Плащания на дребно	23
Надзор на прилагането на правилата на ЕС за финансовите услуги от страна на националните органи	24
Изпиране на пари и финансиране на тероризма	24
Мобилност и транспорт	25
Пряко данъчно облагане	26
Косвено данъчно облагане.....	27
Митници.....	29
Утвърждаване на европейския начин на живот и европейската демокрация	30
Върховенство на закона	30
Защита на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на ЕС.....	31
Борба срещу дискриминацията, расизма и ксенофобията	32
Насърчаване на равновесието между професионалния и личния живот.....	32
Защита на личните данни.....	32
Защита на гражданството на ЕС	33
Съдебно сътрудничество и лични права в областта на наказателното право	33
Сигурност	34
Миграция и убежище.....	35
Прилагане на санкции срещу Русия.....	36

Отказ от отговорност: В настоящия доклад са изложени действията на Комисията за наблюдение и прилагане на правото на ЕС през 2022 г. Възможно е оттогава да са настъпили промени в актуалното състояние на посочените производства за установяване на нарушения.

Предговор

2022 г. беше белязана от един от най-тежките моменти в новата история на нашия континент. Войната се завърна в Европа и оказа незабавно въздействие върху всички нас. Мнозина се опасяваха не само от последиците за Украйна, но и от това, че останалата част от Европа ще се сблъска с икономическа рецесия, демократични сътресения и разделение. Въпреки това ние устояхме. Борбата на Украйна за свобода продължава да ни мотивира и да не прекъсваме безпрецедентната финансова, военна и политическа подкрепа от Европейския съюз.

И въпреки че ние сме и ще останем непоколебими в подкрепата си за Украйна, продължаваме да работим и за постигането на преобразуващите промени, които обещахме в началото на мандата на настоящата Комисия, за да изградим по-силна, по-екологична и по-здравословна Европа за следващото поколение.

За да осъществим тези промени, ние представихме широк набор от амбициозни предложения и стратегии. Нашите амбиции обаче могат да се превърнат в реалност и да бъдат от истинска полза за всички европейци, независимо от това къде пребивават, единствено ако правилата, които предлагаме, бъдат не само договорени в Брюксел, но и правилно приложени на място във всички части на ЕС.

В настоящия доклад са изложени действията, които предприехме през 2022 г., за да гарантираме, че тези правила работят на практика. Ние приложихме правилата на ЕС във всички области на политиката, като се съсредоточихме върху въпросите, които са най-важни за ежедневието на хората и предприятията. Поради това по-голямата част от производствата, които започнахме през 2022 г., бяха свързани с околната среда, правосъдието и основните права, както и с единния пазар и заетостта.

Когато възникнат проблеми, първо работим в тясно сътрудничество с държавите членки, за да се опитаме да ги разрешим във възможно най-кратък срок. В повечето случаи постигаме успех. Въпреки това, както е видно от доклада, ние не се колебаем да предприемем действия по правоприлагане, когато това е необходимо, за да гарантираме, че нашият Съюз остава сигурно пространство на споделен просперитет, демокрация на демокрациите и истинска общност на ценности.

Искрено Ваша,

д-р Урсула фон дер Лайен
председател на Европейската комисия

Европейският зелен пакт

„Трябва да работим постоянно за адаптирането към изменението на климата — като превърнем природата в най-важния ни съюзник.“

Реч на председателя Фон дер Лайен за състоянието на Съюза през 2022 г.

Изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда са заплаха за самото съществуване на Европа и света. Екстремните горещи вълни, горските пожари и безпрецедентните суши през 2022 г. накараха хората по света да почувстват техните все по-тежки последици. Ускоряването на екологичния преход на ЕС е от съществено значение за справяне с извънредната ситуация в областта на климата и за укрепване на икономиката и сигурността на ЕС. В [Европейския зелен пакт](#) е очертан пътят към постигането на [нулево замърсяване](#) на въздуха, водата и почвата и за превръщането на икономиката на ЕС в модерна и ефективно използваща ресурсите. През 2022 г. Комисията стриктно прилагаше правилата на ЕС, за да превърне тези цели в действителност.

Чист въздух и чиста вода

Замърсяването на въздуха представлява най-големият екологичен риск за здравето в Европа. Правилата на ЕС относно [стандартите за качеството на въздуха](#) са от решаващо значение за намаляване на отрицателното въздействие на замърсяването на въздуха върху човешкото здраве: през последните 30 години броят на преждевременните смъртни случаи, дължащи се на замърсяването на въздуха в държавите членки, е намалял с 60 %. Комисията продължава да прилага неотклонно тези стандарти, за да защити човешкото здраве и да опази естествената околна среда.

Комисията изиска подходящо пречистване на [отпадъчните води](#). Тя също така наложи прилагането на [Директивата за питейната вода](#), за да гарантира безопасността и чистотата на водите, предназначени за консумация от човека.

Комисията предприе следващата стъпка в производството за установяване на нарушение срещу [Хърватия](#) за лошо качество на въздуха, дължащо се на високи нива на прахови частици (PM₁₀) и на фини прахови частици (PM_{2.5}). Тя призова [Полша](#) да премахне пречките пред достъпа до правосъдие във връзка с плановете за качеството на въздуха съгласно [Директивата за качеството на атмосферния въздух](#). Комисията предприе следващата стъпка в производството срещу [Кипър](#) за това, че не е транспонирал напълно [Директивата за средните горивни инсталации](#). В директивата се определят норми за допустими емисии от средни горивни инсталации с цел да се намали замърсяването на въздуха.

Комисията реши да предяви иск срещу [Испания](#), [Малта](#) и [Полша](#) пред Съда на Европейския съюз във връзка с пречистването на отпадъчните води. Тя предприе и следващата стъпка в производството срещу [Унгария](#) за вещества в питейната вода, които биха могли да представляват потенциална опасност за здравето.

Управление на рисковете от наводнение

Катастрофалните наводнения в Германия и Белгия през юли 2021 г. показаха значението на оценката на рисковете от наводнения с оглед на изменението на климата. Наводненията също така могат да освободят съхранявани в земята замърсители и да ги разпространят още по-широко. [Директивата за наводненията](#) изисква от държавите членки да приемат планове за управление на рисковете от наводнения, което е от решаващо значение за бързата реакция. Комисията предприе следващата стъпка в производствата за установяване на нарушение срещу [България](#), [Гърция](#), [Кипър](#), [Литва](#), [Румъния](#) и [Словакия](#), за да осигури актуализирани карти на районите с риск от наводнения.

Опазване на биологичното разнообразие

Както Европейският зелен пакт, така и [Стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г.](#) имат за цел ЕС да спре загубата на биологично разнообразие. Това следва да се постигне чрез опазване на природните обекти и възстановяване на увредените екосистеми до благоприятен природозащитен статус в местообитанията, които играят жизненоважна роля за биологичното разнообразие. Възстановяването на горите, почвите, влажните зони и морските райони е от съществено значение за постигане на необходимото смекчаване на изменението на климата до 2030 г.

[Правилата на ЕС](#) също така предвиждат, че страните, засегнати от екологични щети, могат да поискат от отговорния национален орган да определи какви мерки за предотвратяване и отстраняване следва да се предприемат от отговорния оператор. Комисията призова [Нидерландия](#) и [Швеция](#) да транспонират правилно тези правила. Успоредно с това Комисията беше в състояние да прекрати пет производства, тъй като държавите членки приведоха своите правила в съответствие с правото на ЕС. По този начин се гарантира, че всички лица, които следва да имат това право, могат да подават информация и да изискват от органите да предприемат действия, когато става въпрос за екологични щети.

По дело, заведено вследствие на петиция до Европейския парламент, Комисията поиска от [Испания](#) да изпълни [решение](#) на Съда на Европейския съюз относно влажните зони на парка Доняна, за да опази защитените местообитания и да управлява по устойчив начин подземните водни обекти, които захрават тези влажни зони.

Комисията реши да предяви иск срещу [Гърция](#) пред Съда за това, че не е транспонирала правилно [Директивата относно оценката на въздействието върху околната среда](#). Комисията призова [Испания](#) да отстрани вредното въздействие на хотелски комплекс на Канарските острови върху околната среда. Комисията също така призова [Франция](#) да приведе законодателството си в пълно съответствие с директивата. От друга страна, Кипър приведе в съответствие своите национални правила и Комисията прекрати производството за установяване на нарушение. По този начин ще се подобри оценката на последиците от даден проект за околната среда в Кипър преди неговото реално изграждане, което е от основно значение за опазването на биологичното разнообразие.

Комисията предприе следващата стъпка в производството срещу [15 държави членки](#) за защита на околната среда от [инвазивни чужди видове](#). Тя също така призова [Словакия](#), [Кипър](#) и [Португалия](#) да опазват и управляват своите защитени зони по „Натура 2000“ съгласно [Директивата за местообитанията](#). Комисията също така призова [Словения](#) да спазва [Директивата за птиците](#), за да защити дивите птици.

Насърчаване на кръгова икономика

[Планът за действие относно кръговата икономика](#) е основен компонент на Европейския зелен пакт, като създава предпоставки за по-чиста и по-конкурентоспособна Европа. В него се насърчава оползотворяването на отпадъците и се изисква пълно прилагане на стандартите на ЕС за управление на отпадъците. Прилагането на тези правила от страна на Комисията спомага за намаляване на неблагоприятното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околната среда.

Комисията образува или продължи да води производства за установяване на нарушение срещу [11 държави членки](#) за това, че не са транспонирали напълно [Директивата относно пластмасите за еднократна употреба](#). Директивата има за цел да се предотврати и намали въздействието върху околната среда и върху човешкото здраве на определени пластмасови продукти, които се използват за много кратък период от време.

По отношение на използването на пластмасови торбички Ирландия приведе законодателството си в съответствие с [Директивата за пластмасовите торбички](#) в резултат на започната от Комисията процедура, предшестваща производството за установяване на нарушение (EU Pilot).

По отношение на третирането на отпадъците Комисията призова [Португалия](#) да подобри практиката си и да прилага правилно [Директивата относно депонирането](#) и [Рамковата директива относно отпадъците](#).

Действия в областта на климата

ЕС си е поставил за цел Европа да се превърне в първия неутрален по отношение на климата континент до 2050 г. В [Европейския закон за климата](#) е определена междинна цел за намаляване на нетните емисии на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г. спрямо равнищата от 1990 г. Дългосрочните стратегии са от решаващо значение за постигането на икономическата трансформация, необходима за осъществяването на тези цели в областта на климата. С [Регламента относно управлението](#) от държавите членки се изисква да изготвят първите си [дългосрочни стратегии](#) с перспектива от поне 30 години. През 2022 г. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [България](#), [Ирландия](#), [Полша](#) и [Румъния](#) за това, че не са уведомили Комисията за такива стратегии.

Чиста енергия

Декарбонизацията на енергийната система на ЕС е от решаващо значение за постигането на целите на ЕС в областта на климата. Последниците от пандемията от COVID-19 и руското военно нашествие в Украйна поставят този процес на изпитание. Комисията остана твърдо решена да приложи пакета [„Чиста енергия за всички европейци“](#): чистата енергия е в основата на енергийния преход към безопасен, сигурен и устойчив енергиен сектор, в който потребителите са поставени на първо място.

Насърчаването на енергията от възобновяеми източници е не само от основно значение за целите на ЕС в областта на климата, но също така спомага за стабилизирането на енергийния сектор, като се намалява нестабилността на пазара, понижават се цените на енергията и се укрепва сигурността на енергийните доставки в ЕС. [Директивата за енергията от възобновяеми източници](#) осигурява рамката за развитието на енергията от възобновяеми източници в ЕС и нейното прилагане е приоритет за Комисията.

Тъй като държавите членки не са транспонирали правилата на ЕС, Комисията предприе следващата стъпка в производствата за установяване на нарушение:

- [срещу 15 държави членки](#) относно [изменението на Директивата относно енергийните характеристики на сградите](#);
- [срещу 12 държави членки](#) относно [изменението на Директивата за енергийната ефективност](#);
- [срещу 15 държави членки](#) относно [Директивата за енергията от възобновяеми източници](#).

Единен енергиен пазар

Наличието на интегриран енергиен пазар на ЕС е икономически най-ефективният начин да се гарантират сигурни и достъпни енергийни доставки за хората и предприятията. Общите правила и трансграничната инфраструктура дават възможност енергията, произведена в една държава от ЕС, да се доставя на потребителите в друга държава. Конкуренцията и по-големият избор на доставчици на енергия за потребителите държат цените под контрол. Един интегриран пазар допринася и за сигурността на енергийните доставки и устойчивостта.

[Директивата за електроенергията](#) осигурява такива конкурентни трансгранични пазари в сектора на електроенергията. Натискът върху енергийния сектор през 2022 г. показва, че е особено важно Комисията да прилага твърдо тези правила.

Комисията продължи производствата за установяване на нарушение срещу [Германия](#) и [Швеция](#) за това, че не са транспонирали Директивата за електроенергията. Тя започна производства срещу осем [държави членки](#) поради същата причина.

Безопасност на ядрената енергия

Ядрената енергия може да играе положителна роля за постигането на целите в областта на климата и за осигуряването на енергийна сигурност, при условие че се спазва най-високото ниво на ядрена безопасност и радиационна защита. Комисията продължи да се съсредоточава върху ефикасното прилагане на правната уредба на Евратом относно защитата на работниците, пациентите и населението от йонизираща радиация и осигуряването на безопасно боравене с радиоактивни отпадъци.

Комисията предприе следващата стъпка в производството срещу [Хърватия](#), [Естония](#), [Италия](#), [Австрия](#), [Португалия](#) и [Словения](#) за това, че не са приели подходящи национални програми за управление на радиоактивните отпадъци и отработеното гориво в съответствие с [правилата на ЕС](#). Тя прекрати 23 процедури по EU Pilot във връзка с транспонирането на [Директивата за ядрената безопасност](#), след като държавите членки измениха или приеха нови национални правила, когато това бе необходимо. Комисията стигна до заключението, че транспонирането в тези държави членки е било правилно и е допринесло за повишаване на ядрената безопасност.

Комисията предяви иск срещу [Испания](#), [Латвия](#) и [Португалия](#) пред Съда на Европейския съюз за това, че не са транспонирали напълно [законодателството на ЕС за радиационна защита](#). Тя призова [Италия](#) да се съобрази с [решение](#) на Съда на Европейския съюз, в което се констатира, че Италия не е транспонирала тези правила в националното си законодателство. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [Белгия](#) и [България](#) за неправилно транспониране на правилата.

Чист транспорт

Транспортният сектор може да допринесе за постигането на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата. Всички видове транспорт трябва да станат по-устойчиви. Зелените алтернативи трябва да бъдат достъпни и да се създадат подходящи стимули, с които да се насърчи преходът.

В сектора на автомобилния транспорт в [Директивата за чистите превозни средства](#) се определят национални цели за обществените поръчки за екологично чисти превозни средства. Поставени са отделни цели за леките автомобили и микробусите, камионите и автобусите, със специална подцел за автобусите с нулеви емисии. За да гарантира, че тези правила се прилагат във всички държави членки, Комисията продължи производствата срещу [България](#), [Чехия](#), [Кипър](#), [Унгария](#) и [Швеция](#), които не бяха въвели правилата в националното си законодателство.

В сектора на морското дело [Директивата относно пристанищните приемни съоръжения](#) има за цел да предотврати замърсяването на морето от кораби. В нея се изисква отпадъците, генерирани на борда на кораба, да не се изхвърлят в морето, а да се събират в пристанищата, които трябва да предлагат подходящи съоръжения за събиране и обработка на отпадъците. Комисията предприе следващата стъпка в производствата срещу [Кипър](#), [Нидерландия](#), [Австрия](#), [Полша](#) и [Швеция](#) за това, че не са транспонирали тези правила.

Устойчиво селско стопанство, осигуряващо хранителните доставки

С помощта на [общата селскостопанска политика на ЕС](#) се осигуряват доставките на храни в ЕС, стабилизират се пазарите и се помага на земеделските стопани да получават справедливи доходи. Политиката спомага и за справяне с предизвикателствата, свързани с околната среда, като изменението на климата и загубата на биологично разнообразие.

Последствията от военната агресия на Русия срещу Украйна поставят под напрежение веригата за доставки в ЕС и продоволствената сигурност в световен мащаб. Общата организация на пазарите на селскостопански продукти в ЕС допринесе за засилване на отговора на ЕС на тази заплаха. Наличието на устойчива и ефективна система за селскостопански и хранителни продукти гарантира, че във всички държави членки ще се предлагат безопасни, финансово достъпни и висококачествени храни. Комисията предприе решителни действия, за да избегне подкопаването на общия селскостопански пазар.

Унгария въведе схема с предварително уведомление за износ на зърнени култури, която даде възможност на унгарските органи да предопределят продажбата или да закупят с предимство зърнените култури за износ преди осъществяването на износа. Комисията счете, че мярката е несъвместима с правилата на ЕС относно общата организация на селскостопанските пазари и общите правила за износ. Поради това Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу [Унгария](#).

Комисията също така продължи да следи за правилното прилагане на [правилата за финансовата подкрепа за земеделските стопани, приложими през 2022 г.](#), както и на други законодателни актове, свързани с правилата на общата селскостопанска политика, като например тези за i) [биологичното земеделие](#), ii) [защитата на географските означения](#) и iii) [забраната на нелоялните търговски практики във веригата на доставки на селскостопански и хранителни продукти](#). Комисията прекрати производства за установяване на нарушение срещу 11 държави членки, тъй като те са въвели напълно в националното си законодателство тези правила за недопускане на нелоялни търговски практики. Комисията обаче установи случаи на неправилно транспониране и, за да ги отстрани бързо, тя започна процедури, предшестващи производството за установяване на нарушение (EU Pilot) срещу 16 държави членки.

Устойчиво рибарство и морско пространствено планиране

Основната цел на [общата политика в областта на рибарството на ЕС](#) е да се гарантира, че риболовът и аквакултурите са устойчиви и допринасят за социално-икономическото развитие на крайбрежните общности и продоволственото снабдяване. В основата на политиката е постигането на здравословни равнища на рибните запаси и тяхното поддържане. Поради това с правилата на ЕС се ограничават капацитетът на флота и се налагат ограничения върху улова и риболовните дейности. За да се гарантира пълното прилагане на тези правила, държавите членки трябва да въведат подходящи системи за контрол и изпълнение.

Поради това Комисията съсредоточава действията си по прилагане върху проверката на прилагането на правилата от страна на държавите членки. Задълженията за точно претегляне, записване и докладване на улова заемаха централно място в нейните действия. Точното записване на улова е в основата на ефективното управление на рибарството, предотвратяването на прекомерния улов и намаляването на нежелания улов. От ключово значение са подходящите системи за санкциониране и хармонизираната система за обмен на данни за рибарството между държавите членки и с Комисията. Комисията проведе диалози с държавите членки преди започване на производство за установяване на нарушение (EU Pilot), за да отстрани установените в това отношение проблеми.

Комисията продължи да следи как се прилага [Директивата за морското пространствено планиране](#), особено задължението за изготвяне на морски пространствени планове. Това задължение има за цел да се насърчи устойчивото развитие и използване на морските райони и ресурси. Морските пространствени планове могат също така да бъдат основен инструмент за улесняване на разгръщането на енергията от възобновяеми източници в морето. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [България](#) и [Испания](#), тъй като не разполагат с такива планове.

Държавите членки трябва също така да контролират риболовните дейности на плавателните съдове от ЕС извън водите на ЕС и да гарантират спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството. Освен това Комисията продължи производството за установяване на нарушение срещу [Франция](#) за това, че не е осъществила адекватни дейности по контрол на част от външния си флот.

Комисията предприе последващи действия във връзка с две започнати производства за установяване на нарушение срещу [Белгия](#) и [Нидерландия](#) за това, че не са упражнили контрол и не са наложили точно претегляне и записване на улова. Освен това Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу [Хърватия](#) като последващо действие във връзка с установените недостатъци в системата за контрол на стопанствата за отглеждане на червен тон. Тя също така прекрати производство срещу Малта във връзка с червения тон, тъй като малтийските органи са отстранили установените недостатъци.

Здравеопазване и безопасност на храните

Правилата на ЕС в областта на здравеопазването и безопасността на храните имат за цел да се осигури високо ниво на защита на здравето на хората, животните и растенията, като се запазят интересите на потребителите. Комисията предприе подход „Едно здраве“ по отношение на готовността и превенцията, като се интегрират здравето на човека, на животните и околната среда, както и безопасността на храните и фуражите.

В допълнение към това, за да защити човешкото здраве и да допринесе за устойчива продоволствена система, Комисията помага на държавите членки да прилагат законодателството, например по отношение на продукти, пуснати на пазара на ЕС, които са в контакт с храна.

Между май 2021 г. и април 2022 г. Комисията и държавите членки работиха заедно, за да отстранят от пазара на ЕС значителен брой опасни съдове и прибори за кухня или за сервиране. Това съвместно действие по правоприлагане, наречено „[Bamboo-zling](#)“, беше съсредоточена върху пластмасови изделия, съдържащи бамбук, които често се внасят в ЕС от държави извън ЕС. Тези продукти, представени по подвеждащ начин като натурални или устойчиви, биха могли да доведат до миграция на канцерогенни вещества на нива, които надвишават допустимите стойности съгласно [правилата на ЕС](#). Много такива незаконни и фалшиви продукти бяха изтеглени от пазара.

Предотвратяване на заболявания, свързани с употребата на тютюн

Употребата на тютюн продължава да бъде водещата причина за ракови заболявания, които могат да бъдат предотвратени, като на нея се дължат 27 % от всички ракови заболявания. Целта на [Директивата за тютюневите изделия](#) е да се подобри функционирането на вътрешния пазар на тютюневи и свързани с тях изделия, като същевременно се гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве. Тя води до положителни резултати за общественото здраве. През 2022 г. Комисията продължи работата си по пълното прилагане на Директивата, като подкрепи изпълнението на [Европейския план за борба с рака](#). Освен това тя оцени дали Директивата е транспонирана правилно в националните законодателства. Диалогът с държавите членки също беше от основно значение за подобряване на прилагането на Директивата и актовете за нейното изпълнение.

По-безопасен транспорт

Автомобилният транспорт е най-широко използваният начин за пътуване от европейците и е основна причина за произшествията. Създаването на среда за безопасен автомобилен транспорт е основен приоритет за Комисията. Прилагането на правилата и техническите стандарти на ЕС от страна на Комисията спомага за намаляване на броя на смъртните случаи при пътнотранспортни произшествия.

През 2022 г. Комисията продължи производството за установяване на нарушение срещу [Чехия](#) за това, че не е транспонирила правилно [правилата на ЕС](#) относно минималните стандарти за годност за управление на превозно средство във връзка със сърдечносъдовите заболявания. Тя също така продължи производствата за установяване на нарушение срещу [Гърция](#), [Нидерландия](#), [Полша](#), [Португалия](#), [Словакия](#) и [Словения](#) за това, че не са транспонирили напълно [законодателството на ЕС](#) относно управлението на безопасността на пътните инфраструктури.

В железопътния сектор Комисията предприе следващата стъпка в производството за установяване на нарушение срещу Швеция, която не е уведомила Комисията за мерките за транспониране на правилата за оперативна съвместимост и безопасност на железопътния транспорт. Тези правила са част от Четвъртия железопътен пакет, чието прилагане е приоритет за Комисията. Във връзка с авиационната безопасност Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу [Испания](#) поради неправилното прилагане на законодателството на ЕС относно [гражданското въздухоплаване](#) и относно [екипажите на въздухоплавателни средства в гражданското въздухоплаване](#).

В сектора на морското дело Комисията продължи да се съсредоточава върху прилагането на [правилата на ЕС относно минималното ниво на обучение на морските лица](#). По-специално тя предприе по-нататъшни стъпки в рамките на производствата за установяване на нарушение срещу [Чехия](#) и [Кипър](#), за да гарантира, че те прилагат тези правила.

Европа, подготвена за цифровата ера

„За цифровия преход са необходими ясни правила. Хората трябва да знаят, че могат да се доверят на технологиите, които използват. Предприятията се нуждаят от предвидимост, за да планират инвестициите си. Точно поради тази причина ние изготвихме най-амбициозната програма за цифрови реформи и инвестиции в историята на нашия Съюз.“

Реч на председателя Фон дер Лайен по време на проявата „Господари на цифровото измерение 2022“.

Комисията е решена да превърне това десетилетие в „цифровото десетилетие“ на Европа. ЕС е решен да установи цифрови стандарти с ясен акцент върху данните, технологиите и инфраструктурата. За да заемат водеща позиция в световната надпревара за надеждни, сигурни и ориентирани към човека технологии, държавите членки трябва да прилагат напълно и бързо общоприетите правила. Поради това Комисията предприе бързи действия срещу всяко забавено транспониране на новите правила. Тя също така предприе решителни действия за защита на основните права на физическите лица.

Технология в интерес на хората

Европейският кодекс за електронните съобщения, който се прилага от 2020 г., е основен градивен елемент на цифровия единен пазар, тъй като повишава свързаността и защитава по-добре потребителите в цяла Европа. Той гарантира по-ясни договори, качество на услугите и конкурентни пазари.

През април 2022 г. Комисията реши да предяви иск срещу 10 държави членки пред Съда на Европейския съюз за това, че не са транспонирали напълно Кодекса в националното законодателство. Същевременно през 2022 г. Комисията прекрати производствата за установяване на нарушение срещу осем държави членки, тъй като те бяха завършили транспонирането. В крайна сметка само Ирландия, Латвия, Полша, Португалия и Словения не бяха уведомили за мерки за транспониране и срещу тях беше предявен иск пред Съда за налагане на финансови санкции.

Справедлива и конкурентоспособна цифрова икономика

С [Директивата за авторското право в цифровия единен пазар](#) и [Директивата за онлайн телевизионни и радиопрограми](#) се осъвременяват правилата на ЕС в областта на авторското право за потребителите и творците, за да могат те да се възползват максимално от цифровия свят. Те защитават носителите на права, като стимулират създаването и разпространението на повече съдържание с висока стойност. Те осигуряват по-голям избор на съдържание за потребителите чрез намаляване на разходите по сделките и улесняване на разпространението на радио- и телевизионни програми в целия ЕС.

Комисията продължи производствата за установяване на нарушение срещу [14 държави членки](#) за това, че не са транспонирали Директивата за авторското право в цифровия единен пазар, и срещу [11 държави членки](#) за това, че не са транспонирали Директивата за онлайн телевизионни и радиопрограми.

По дело, заведено от Полша срещу Европейския парламент и Съвета, Съдът на Европейския съюз [потвърди](#) валидността на член 17 от Директивата за авторското право. С този член се забранява на платформите да показват нелицензирано съдържание, защитено с авторски права, от името на своите потребители. Следователно от държавите членки се изисква да въведат този член в националното си законодателство.

Насърчаване на икономиката, основана на данни

Целта на [Директивата за отворените данни](#) е по-голяма част от данните, създадени и финансирани от публичния сектор, да бъдат достъпни за повторно използване от всеки за всякакви нови цели. Тя стимулира разработването на иновации, свързани с голямо количество данни, като например приложения за времето или мобилността. Тя повишава прозрачността чрез отваряне на достъпа до публично финансирани научноизследователски данни и подкрепя новите технологии, включително изкуствения интелект.

През 2022 г. Комисията предприе следващата стъпка в производствата за установяване на нарушение срещу 12 [държави членки](#) за това, че не са транспонирали Директивата в националното си законодателство. Същевременно бяха прекратени производствата за установяване на нарушение срещу осем държави членки, тъй като те са уведомили Комисията за пълното транспониране.

Открито, демократично и устойчиво цифрово общество

Преработената [Директива за аудиовизуалните медийни услуги](#) урежда координирането в целия Съюз на всички аудиовизуални медийни услуги — както традиционни телевизионни излъчвания, така и услуги по заявка. Целта на нейните правила е да се създаде подходяща за цифровата ера нормативна уредба, която да доведе до по-безопасно, по-справедливо и

по-разнообразно аудиовизуално пространство.

През 2022 г. Комисията продължи да прилага Директивата като приоритетен въпрос. Тя беше в състояние да прекрати производствата срещу седем държави членки, тъй като те са транспонирали директивата. Това обаче не се отнасяше за [Ирландия](#), срещу която Комисията трябваше да предяви иск пред Съда на Европейския съюз.

Осигуряването на възможност на доставчиците на медийни услуги да работят свободно и независимо навсякъде в ЕС е в основата на медийния плурализъм. [Правилата на ЕС в областта на телекомуникациите](#) определят, че доставчиците на медийни услуги трябва да имат достъп до пазара при недискриминационни, обективно обосновани, пропорционални и предварително известни условия.

Комисията реши да предяви иск срещу [Унгария](#) пред Съда на Европейския съюз за начина, по който разпределя правата върху радиочестотния спектър. Комисията счита, че решението на унгарския медиен съвет да откаже подновяването на правата на една радиостанция е непропорционално и непрозрачно и следователно е в нарушение на правото на ЕС. Комисията също така твърди, че с поведението си Унгария е нарушила също така свободата на словото, залегнала в Хартата на основните права на ЕС.

Защита за потребителите и дружествата

Правилата на ЕС осигуряват високо ниво на защита на потребителите при закупуване на стоки, цифрово съдържание и цифрови услуги в рамките на единния пазар.

С [Директивата относно по-доброто прилагане и модернизиранието](#) бяха подсилени съществуващите правила. Чрез нея се повиши прозрачността в цифровата среда и в обявяването на намаляване на цените. Освен това с нея се засилиха санкциите и средствата за правна защита в случай на нарушения на правото в областта на защитата на потребителите. С новите правила се повишава правната сигурност както за потребителите, така и за търговците. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу 22 държави членки за това, че не са транспонирали своевременно Директивата. Осем от тези производства бяха приключени по-късно през 2022 г.

[Директивата за цифровото съдържание](#) и [Директивата за продажбата на стоки](#) се прилагат за потребителски договори, сключени след 1 януари 2022 г. През 2022 г. Комисията предприе следващата стъпка в производствата за установяване на нарушение срещу [Полша](#), [Словения](#) и [Словакия](#) за това, че не са въвели напълно в националното си законодателство тези правила на ЕС. В резултат на действията на Комисията по правоприлагане всички държави членки с изключение на Словакия уведомиха за пълното транспониране на тези правила преди края на 2022 г. Това подобри защитата на

потребителите при закупуване на стоки или цифрово съдържание от всяка държава членка и повиши правната сигурност за предприятията.

Достъпни продукти, услуги и уебсайтове

[Европейският акт за достъпността](#) има за цел да се установят общи правила за достъпност на продуктите и услугите в ЕС, което ще доведе до намаляване на разходите. Хората с увреждания и възрастните хора ще се възползват от по-достъпните продукти и услуги на пазара.

Комисията започна [24 производства за установяване на нарушение](#), тъй като държавите членки не са транспонирали тези правила в определения срок. Комисията също така продължи да оказва подкрепа на държавите членки в усилията им да завършат транспонирането, като организира семинари с националните администрации.

В [Директивата за достъпността на уебсайтовете](#) се изисква уебсайтовете и мобилните приложения на публичните органи да бъдат достъпни за всички, включително за хората с увреждания и възрастните хора. Например тези уебсайтове и приложения трябва да имат декларация за достъпност, в която да са посочени данни за контакт за обратна връзка и жалби в случай на недостъпно съдържание.

Комисията публикува своята [оценка](#) на въздействието и прилагането на Директивата, включително [лесни за четене](#) резюмета. Според констатациите Директивата е разработена и приложена ефективно и с нея се подобрява достъпът до онлайн обществени услуги и информация в ЕС, като се засилва социалното и цифровото приобщаване. От резултатите стана ясно, че все още предстои да бъде постигнат практически напредък по отношение на всички уебсайтове и мобилни приложения в публичния сектор, за да бъдат те напълно достъпни за хората с увреждания и възрастните хора.

Създаване на възможност за увеличаване на растежа чрез единния пазар

Неправилното или непълното прилагане на правилата на ЕС продължава да създава пречки в рамките на единния пазар. Това води до разходи за предприятията и потребителите. Неправилното прилагане на правилата създава сложност и административна тежест и нарушава конкуренцията, като подкопава равнопоставеността на предприятията в целия ЕС.

Действията по правоприлагане бяха съсредоточени също така върху онези междусекторни области, които могат да улеснят инвестициите, за да се ускори възстановяването в различни икономически екосистеми, като например в областта на услугите, включително професиите, свободното движение на стоки и обществените поръчки.

Комисията също така продължи да полага усилия за прилагане на законодателството, така че публичните органи да плащат навреме за закупените от тях стоки и услуги, като се избягва каскадно забавяне на плащанията по веригата на доставките, особено в сектора на здравеопазването. Комисията проактивно наблюдава напредъка на Белгия, Гърция, Испания, Италия, Португалия и Словакия, които все още не са постигнали целите на [Директивата относно забавянето на плащанията](#).

С цел да гарантира, че публичните органи плащат навреме за закупените от тях стоки и услуги, Комисията предприе решителни действия срещу две държави членки: тя продължи производството за установяване на нарушение срещу [Гърция](#) във връзка с продължаващите недостатъци в сектора на здравеопазването. Освен това тя призова Италия да се съобрази с [решението](#) на Съда на Европейския съюз, което потвърди, че Италия нарушава правото на ЕС, като плаща със закъснение. След положените усилия за привеждане на нейната процедура за проверка в съответствие с Директивата относно забавянето на плащанията Комисията прекрати друго производство за установяване на нарушение срещу Италия.

Комисията също така остана в готовност да противодейства на ограниченията за износ, наложени от държавите членки след нашествието в Украйна. Бързите и решителни действия по правоприлагане от страна на Комисията позволиха на единния пазар продължи да функционира.

Комисията предприе следващата стъпка в производството срещу [Унгария](#) за ограничаване на износа на строителни материали. Комисията започна също така производство срещу [Унгария](#) за налагане на по-високи цени на горивата за превозни средства с чуждестранни регистрационни номера отколкото за превозни средства, регистрирани в Унгария. В края на 2022 г. Унгария преустанови това нарушение.

Прозрачност на информацията, свързана с предприятията и предназначена за тях

С нарастването на броя на предприятията, които осъществяват трансгранична дейност, лесният достъп до информация за дружествата в различните държави членки е от решаващо значение.

[Законодателството на ЕС](#) изисква от държавите членки да свържат своите търговски регистри със Системата за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS). Тя улеснява трансграничните операции и намалява свързаните с процедурите разходи на пари и време за предприятията. Тя дава възможност на физическите лица, предприятията и предприемачите да получават информация за дружествата. С [правилата на ЕС](#) също така се въведоха цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право. Предприемачите вече могат да създават дружества с ограничена отговорност онлайн.

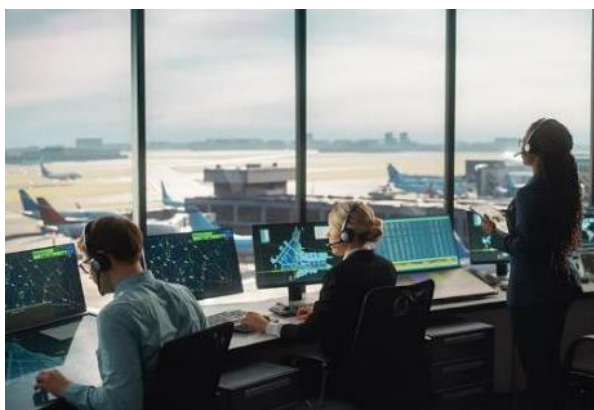

През 2022 г. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу 10 държави членки за това, че не са въвели своевременно в националното си законодателство [Директивата за цифровизация в областта на дружественото право](#). В резултат на бързите действия по правоприлагане от страна на Комисията по тези и други производства 19 държави членки бяха завършили транспонирането на правилата до края на 2022 г. Комисията също така прекрати производство за установяване на нарушение срещу България, тъй като тя е завършила свързването на своя търговски регистър със Системата за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS).

Цифрови транспортни системи

Чрез цифровизацията транспортът може да стане по-безопасен, по-ефективен и по-устойчив. Информационните и комуникационни технологии предлагат нови възможности във всички видове пътнически и товарни превози. Освен това чрез интегрирането на съществуващите технологии в нови технологии могат да се създадат нови услуги.

Например за автомобилния транспорт [Директивата за европейската услуга за електронно пътно таксуване](#) осигурява оперативна съвместимост на услугите за пътно таксуване по пътищата в ЕС. Това е от полза за ползвателите на пътища, тъй като те могат да заплащат пътната такса в целия ЕС чрез един-единствен абонаментен договор с един доставчик на услуга и едно-единствено бордово устройство. Комисията наложи прилагането на Директивата чрез няколко производства за установяване на нарушение.

В областта на безопасността на въздухоплаването [услугите по осъществяване на линия за предаване на данни](#) представляват комуникации между въздухоплавателни средства и наземния контрол, които допълват гласовата комуникация, традиционно използвана в контрола на въздушното движение. Комисията прекрати производства за установяване на нарушение срещу Франция и Кипър в тази област. Съответствието носи конкретни ползи за обществото, тъй като

каналите за гласова комуникация стават все по-претоварени, услугите по осъществяване на линия за предаване на данни правят по-ефективна комуникацията между пилотите и ръководителите на полети, като по този начин се съобразяват с увеличението на натовареността на въздушното движение в Европа.

В областта на електронното пътно таксуване Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [Германия](#), [Италия](#) и [Финландия](#) за това, че не са транспонирани напълно правилата на ЕС. Тя продължи други производства за установяване на нарушение срещу [11 държави членки](#) в тази област.

В областта на услугите по осъществяване на линия за предаване на данни Комисията предяви искове срещу [Гърция](#), [Малта](#) и [Словакия](#) пред Съда на Европейския съюз за това, че не са предоставили и не извършват тези услуги за въздухоплавателни средства, които летят във въздушното пространство, за което отговарят.

Икономика в интерес на хората

„В нашата социална пазарна икономика всеки е насърчен да разгръща потенциала си, но също така се полагат грижи за нашата уязвимост като човешки същества.“

Реч на председателя Фон дер Лайен за състоянието на Съюза през 2022 г.

Хората и предприятията в ЕС могат да процъфтяват само ако икономиката работи за тях. Уникалната социална пазарна икономика на ЕС помага на икономиките да растат, като същевременно се преодоляват бедността и неравенството. Непълното изпълнение или неправилното прилагане на общоприетите правила подкопават потенциала на нашите икономики и създават тежест за малките и средните предприятия. По този начин се отслабват и правата на потребителите и работниците. Комисията наложи прилагането на правото на ЕС в широк кръг от политики, за да противодейства на тези рискове.

Условия за работа

Справедливите и достойни условия на труд са ключов елемент от социалната пазарна икономика на Европа. ЕС прие минимални стандарти, които се прилагат във всички държави членки по отношение на [работното време](#), [работата при непълно работно време](#) и [срочната работа](#), както и [работата чрез агенции за временна заетост](#). През 2022 г. Комисията предприе редица действия за прилагането на тези правила. Тя започна [производства за установяване на нарушение срещу 19 държави членки](#) за това, че не са транспонирали своевременно [правилата на ЕС](#) относно прозрачните и предвидими условия на труд. Вследствие на жалба Комисията предприе действия и срещу [Ирландия](#) във връзка с прилагането от нейна страна на правата на работниците съгласно [Директивата за европейския работнически съвет](#), която има

за цел да гарантира, че служителите, работещи за дружества, осъществяващи дейност на територията на ЕС, имат право да бъдат информирани и консултирани по транснационални въпроси.

Здравословни и безопасни условия на труд

ЕС разработи обширен набор от правила за здравословни и безопасни условия на труд, за да осигури високо ниво на защита на работниците. Здравословните и безопасни условия на труд водят до здрава и продуктивна работна сила. Мерките на Комисията за правоприлагане бяха насочени към навременното транспониране в националното законодателство на правилата на ЕС в областта на здравословните и безопасни условия на труд. Комисията прекрати 19 производства за установяване на нарушение, тъй като държавите членки вече са транспонирали съответните директиви. Тези правила се отнасят до актуализирането на [Директивата за канцерогените и мутагените](#), [Пети списък с индикативни гранични стойности на професионална експозиция](#) и адаптациите от техническо естество на директивите в областта на [личните предпазни средства](#), [биологичните агенти](#) и [медицинското обслужване на борда на плавателните съдове](#).

С цел бързо привеждане на националните мерки в съответствие с [Четвъртия списък с индикативни гранични стойности на професионална експозиция](#) Комисията продължи процедурите, предшестващи производството за установяване на нарушение (EU Pilot), срещу 13 държави членки. Благодарение на този диалог две държави членки постигнаха съответствие с Директивата през 2022 г. Всички останали държави членки, с изключение на една, се ангажираха да приведат националното си законодателство в съответствие с правилата на ЕС. Комисията използва и процедурата по EU Pilot срещу 15 държави членки във връзка със съответствието на тяхното транспониране на актуализираната [Директива за канцерогените и мутагените](#) ([Директива 2017/2398](#)). Две държави членки вече адаптираха своите правила в края на 2022 г., за да гарантират, че са в съответствие с тях.

Трудова мобилност

[Свободното движение на работници](#) е една от основните свободи на ЕС. То включва не само правото да се работи в друга държава членка, но и правото да се търси работа в друга държава членка и за тази цел да се пребивава в същата държава членка.

Гражданите на ЕС имат право да пребивават в друга държава членка в продължение на три месеца, като единственото изискване е да притежават валиден документ за самоличност. След изтичането на три месеца държавите от ЕС трябва да разрешат на търсещите работа лица от ЕС да останат за разумен период от време, след като са се регистрирали в службите по заетостта. Това следва да им даде възможност да намерят работа, която отговаря на тяхната квалификация, и да предприемат необходимите стъпки за започване на работа. Едва след изтичането на този разумен период от време приемащите държави

членки може да изискат от търсещите работа лица да докажат реалните си шансове да намерят работа, ако искат да останат за по-дълъг период от време.

По жалба на гражданин Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу [Белгия](#), тъй като белгийското законодателство изисква от търсещите работа лица от ЕС да докажат, че имат реални шансове да намерят работа още след първите три месеца от пребиваването си в Белгия.

В друг случай, свързан с трудовата мобилност, за който Комисията беше уведомена от жалбоподатели, след предприетите от Комисията действия за установяване на нарушение [Гърция](#) се съгласи да промени законодателството си, като даде възможност на граждани на ЕС да заемат ръководни длъжности в нейния парламент.

Координация на системите за социална сигурност

Правото на ЕС координира националните системи за социална сигурност на държавите членки, за да се гарантира ефективното упражняване на правото на свободно движение на хора. То спомага за подобряване на стандарта на защита на социалната сигурност на хората, които се движат в рамките на ЕС.

На 16 юни 2022 г. [Съдът](#) потвърди позицията на Комисията в производството за установяване на нарушение срещу [Австрия](#). Австрия е въвела индексирание на семейните надбавки, което предвижда различен размер на тези надбавки в зависимост от мястото на пребиваване на съответното дете в рамките на ЕС. Съдът постанови, че това индексирание противоречи на правото на ЕС относно свободното движение на работници и координацията на системите за социална сигурност. Впоследствие Австрия предприе мерки за изпълнение на решението. Комисията започна подобно производство за установяване на нарушение и срещу [Германия](#).

По-добра информация и съдействие за гражданите и предприятията

През 2022 г., предвид последствията от нашествието на Русия в Украйна, беше по-важно от всякога физическите лица и предприятията да могат да продължат да разчитат на възможностите, предлагани от единния пазар. Сътрудничеството между Комисията и държавите членки е най-бързият начин за преодоляване на пречките пред свободното движение. Средствата за управление на единния пазар, като например порталът [Вашата Европа](#), [Вашата Европа — Съвети](#) и [СОЛВИТ](#) предлагат ясна информация, помощ и решаване на проблеми за гражданите и предприятията.

Те дават възможност както на физическите лица, така и на предприятията, да се възползват изцяло от своите европейски права на единния пазар. Освен това данните от тези средства помагат да се идентифицират и коригират всички съществуващи проблеми. През 2022 г. SOLVIT помогна на повече от 2400 граждани и предприятия, като разреши техните проблеми. Гражданите и предприятията са ползвали почти 28 000 пъти Вашата Европа — Съвети за консултация във връзка с техните права, отнасящи се до единния пазар.

По-добро регулиране на професиите и признаване на квалификациите

Съгласно [Директивата относно проверката за пропорционалност](#) държавите членки са длъжни да гарантират, че изискванията, които въвеждат или изменят по отношение на професиите, са необходими и балансирани. Ненужно тромавите национални правила затрудняват достъпа на квалифицирани кандидати до широк кръг професии или упражняването на тези професии. Комисията взе решения по производства за установяване на нарушение по отношение на пет държави членки, за да гарантира пълното и правилно транспониране на правилата.

Директивата [за признаване на професионалните квалификации](#) улеснява специалистите да предоставят услуги в цяла Европа, като същевременно гарантира по-добра защита на потребителите и гражданите. Комисията предприе решителни действия срещу държавите членки, които продължават да нарушават Директивата, включително като при необходимост предяви искове срещу тях пред Съда на Европейския съюз. Тя беше в състояние да прекрати производствата срещу Италия, Австрия и Швеция, където специалистите вече се ползват изцяло от тези предимства.

Комисията реши да предяви иск срещу [Белгия](#) пред Съда на Европейския съюз за това, че не е транспонирала Директивата относно проверката за пропорционалност, и същевременно прекрати производствата срещу Кипър и Латвия. Комисията обаче реши да започне производства срещу [Кипър](#), [Испания](#) и [Латвия](#) за неправилно транспониране на тези правила.

Във връзка с признаването на професионалните квалификации Комисията предяви иск срещу [Португалия](#) и [Словакия](#) пред Съда на Европейския съюз. Първото от тези две производства се отнася до въпроси, повдигнати в резултат на жалба. Комисията също така започна производства срещу [Белгия](#), [Гърция](#) и [Малта](#) за неправилно транспониране на тези правила.

Предотвратяване на несъстоятелността на жизнеспособни дружества

Директивата [относно реструктурирането и несъстоятелността](#) има за цел да се предотврати обявяването в несъстоятелност на ранен етап и да се създаде здравословна среда, в която предприятията в несъстоятелност да могат да възстановят дейността си. Тя осигурява условия за ранно реструктуриране на жизнеспособни дружества с финансови затруднения. С новите правила се повишава и ефективността

на производствата по несъстоятелност и се насърчава използването на електронни средства за комуникация. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [10 държави членки](#) за това, че не са транспонирали Директивата.

Финансови услуги

Финансовите услуги са в основата на единния пазар. Правилата на ЕС гарантират, че финансовите посредници и финансовите пазари се регулират и контролират по подходящ начин с цел стабилност, конкурентоспособност и прозрачност. Те обхващат основните участници на финансовите пазари, като банки, застрахователи, инвестиционни посредници, лица, управляващи активи, и други финансови посредници.

Наскоро актуализираните правила на ЕС имат за цел да гарантират, че тези финансови посредници са още по-устойчиви и спрямо тях се осъществява още по-добър надзор, за да се увеличи капацитетът им за справяне с последиците от кризи като пандемията или войната в Украйна. Правилата също така имат за цел да се подкрепи икономическият растеж, като същевременно се намали натискът върху околната среда и се вземе предвид социалното измерение. Комисията прекрати 26 производства за установяване на нарушение, след като държавите членки транспонираха напълно различните директиви в тази област.

Комисията започна 37 производства за установяване на нарушение срещу държави членки, които не са транспонирали напълно различните директиви относно финансовите посредници, и по-специално относно:

- [възстановяването на капиталовия пазар](#)
- [съобщенията за устойчивост](#) за финансовите инструменти и инвестиционните фондове
- [документите с ключова информация](#) за дружествата за колективно инвестиране.

Комисията [продължи девет](#) производства за [установяване на нарушение](#) във връзка с правилата на ЕС относно [трансграничната дистрибуция на фондове](#), [платформите за колективно финансиране](#) и [одитите](#).

Плащания на дребно

Плащанията на дребно са от съществено значение за европейската икономика. Ефективните платежни системи за малки плащания са от съществено значение за безпроблемното функциониране на множество сектори, включително продажбите на дребно, плащанията между предприятията, плащанията за комунални услуги и наеми и др. Преразгледаната [Директива за платежните услуги](#) (ДПУ2) и [Регламентът за ЕЗПЕ](#) са два от законодателните актове на ЕС, които определят правилата за платежни системи за малки плащания.

Комисията започна процедури, предшестващи производството за установяване на нарушение (EU Pilot), срещу 20 държави членки във връзка с начина, по който са транспонирани ДПУ2. Тя също така продължи своите усилия за правоприлагане заедно с държавите членки за справяне с [IBAN дискриминацията](#): такава дискриминация се наблюдава, когато сметките в други държави членки не могат да се използват за създаване на директни дебити или за прехвърляне на средства за вътрешни платежни услуги, което е в нарушение на Регламента за ЕЗПЕ.

Надзор на прилагането на правилата на ЕС за финансовите услуги от страна на националните органи

Правото на ЕС оправомощава [Европейските надзорни органи](#) („ЕНО“) да разследват потенциални нарушения или неприлагане на правото на ЕС от страна на националните органи, работещи под техен надзор. Когато при разследванията се установи, че даден национален орган не е изпълнил правилно надзорната си роля, съответният ЕНО може да издаде препоръки за отстраняване на установените недостатъци. Действията, които националният надзорен орган предприема за отстраняване на тези недостатъци, се наблюдават от Комисията, която може да издаде становища, ако препоръките на ЕНО не са изпълнени. През 2022 г. Комисията прие [официално становище](#), с което изисква от словашкия орган за застрахователен надзор да изпълни изцяло задълженията си съгласно пруденциалния режим на ЕС за застрахователните и презастрахователните дружества в ЕС ([Платежоспособност II](#)). Това становище е вследствие на препоръката, издадена от [Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване през същата година](#).

Изпиране на пари и финансиране на тероризма

Борбата срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма допринася за сигурността, както и за защитата на целостта на международната финансова система. Поради това ефективното прилагане на правилата на ЕС за борба срещу изпирането на пари остава на първо място в политиката на Комисията в областта на правоприлагането.

Повишената прозрачност е от основно значение за борбата със злоупотребите с дружества като прикритие за изпиране на пари. Ето защо държавите членки трябва да гарантират, че информацията за истинските собственици на тези дружества — „действителните собственици“, се съхранява в централен регистър. Наличието на точен режим за разкриване на информация, който е прозрачен по отношение на действителния собственик и контролните структури на предприятията, повишава доверието на инвеститорите и широката общественост във финансовите пазари.

С цел да приложи правилата на ЕС за регистриране на действителните собственици, Комисията започна процедури, предшестващи производството за установяване на нарушение (EU Pilot), срещу всички държави членки. Тя също така започна производства за установяване на нарушение срещу [Испания](#), [Италия](#), и [Латвия](#) за нетранспониране, несъответствие и лошо прилагане на правилата за регистрите на действителните собственици. Същевременно Комисията беше в състояние да прекрати 11 производства за установяване на нарушение, тъй като засегнатите държави членки бяха завършили транспонирането на [5^{та} директива за борба срещу изпирането на пари](#), включително правилата за регистрите на действителните собственици.

С [правилата на ЕС](#) изпирането на пари се криминализира, когато е извършено умишлено и със знанието, че въпросните активи произхождат от престъпна дейност. С тях се улеснява полицейското и съдебното сътрудничество между държавите от ЕС и се предотвратява възможността престъпниците да се възползват от по-снизходителни правни системи. Комисията наложи прилагането на тези правила, като образува производство срещу [Белгия](#), и започна производства срещу [Литва](#), [Латвия](#), [Малта](#) и [Португалия](#) за това, че не са ги въвели в националното си законодателство.

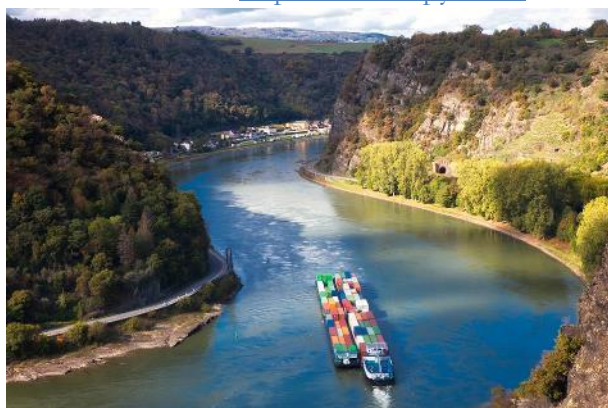
Мобилност и транспорт

[Новите правила](#) за сектора на автомобилния транспорт в ЕС осигуряват баланс между социалната защита на водачите и свободата на операторите да предоставят трансгранични транспортни услуги. Законодателството на ЕС относно [командирането на водачи](#) урежда ситуацията, в които водачите са изпратени от своя работодател да извършват временно услуга в друга държава членка. С тези правила се гарантира, че командированите водачи получават възнаграждението на приемащата държава членка за периода, през който са командировани. Освен това с тях се привеждат в съответствие мерките за инспекция в целия ЕС.

Тъй като някои държави членки все още не са транспонирали тези правила, Комисията продължи производствата за установяване на нарушение срещу [осем държави членки](#), за да могат командированите водачи да се възползват от предоставените им предимства във възможно най-кратък срок. Освен това Комисията продължи производствата за установяване на нарушение срещу [Гърция](#) за неспазване на правилата на ЕС относно [проверки на пътя](#) и срещу [Дания](#) за неспазване на [правилата за каботаж](#) при автобусни превози на пътници.

В областта на морския транспорт Комисията продължи производството за установяване на нарушение срещу [Португалия](#) за неправилно прилагане на правилата на ЕС за безопасност и опазване на околната среда по отношение на [морското оборудване](#). Освен това след жалба, свързана със свободното движение на работници и свободното предоставяне на услуги в морския сектор, Комисията призова [Малта](#) да прилага правилно законодателството на ЕС по отношение на режима си за пристанищните работници.

Вътрешният воден транспорт е конкурентна алтернатива на автомобилния и железопътния транспорт. Той също така спомага за намаляване на

трафика по претоварените пътни мрежи в гъсто населените райони. Комисията наложи прилагането на правилата на ЕС в тази област, като започна производства за установяване на неизпълнение на задължения срещу [Чехия](#), [Испания](#), [Люксембург](#), [Полша](#), [Португалия](#) и [Словения](#) за това, че не са транспонирали в националното законодателство правилата на ЕС относно признаването на [професионалните квалификации за вътрешното корабоплаване](#). С тези правила се създава стандартизирана система за сертифициране и признаване на лица, които експлоатират плавателни средства по вътрешните водни пътища, което позволява на притежателите на сертификати да работят в целия ЕС.

Комисията също така започна производства за установяване на нарушение срещу [Германия](#), [Хърватия](#), [Унгария](#) и [Австрия](#) за това, че не са действали съгласно позицията на ЕС в рамките на Дунавската комисия. Тази международна организация се занимава с режима на корабоплаване по река Дунав. Четирите държави членки гласуваха по въпроси, по които ЕС има изключителна външна компетентност, без позицията на ЕС да е определена преди това, което е в противоречие с принципа на лоялно сътрудничество, залегнал в Договорите на ЕС.

Пряко данъчно облагане

Единният пазар гарантира, че гражданите и предприятията имат свободата да се преместват, да осъществяват дейност и да инвестират отвъд националните граници. Въпреки това, тъй като националните правила за пряко данъчно облагане не са съгласувани и съществуват различия в данъчните системи на държавите членки, остават възможности за агресивно данъчно планиране

и избягване на данъци. С цел да се предотвратят случаи на непреднамерено необлагане в резултат на такива практики, държавите членки си сътрудничат тясно и сближават националните правила чрез директиви на ЕС.

Една от основните директиви в тази област, която пряко засяга функционирането на единния пазар, е [Директивата относно правилата срещу практиките за избягване на данъци](#). През 2022 г. Комисията успешно наложи прилагането на тези правила: на първо място чрез осигуряване пълното им транспониране в националното законодателство на България, Чехия, Германия, Ирландия и Испания. Освен това Комисията осигури правилното транспониране на правилата от страна на България и Кипър, които приведоха в съответствие националните си законодателства в резултат на производства за установяване на нарушение.

Комисията предприе по-нататъшни действия срещу [Гърция](#) и [Испания](#) за това, че не са транспонирали разпоредбата на Директивата по отношение на обратните несъответствия при хибридни образувания и инструменти. Тези правила предотвратяват използването от данъкоплатците на различията между данъчните системи, за да плащат по-ниски данъци или да не плащат данъци, и по този начин предотвратяват намаляването на данъчната основа.

В резултат на действията на Комисията по правоприлагане няколко други държави членки приведоха националното си законодателство в съответствие с правилата на ЕС за прякото данъчно облагане: Белгия премахна дискриминационното изчисление на доходите, получени от собственост, намираща се в чужбина; Испания прекрати дискриминационното данъчно облагане на организациите с нестопанска цел, които не са местни лица, и на техните спонсори и дарители; а Гърция разреши проблема с разликата в данъчното третиране въз основа на критерия за място (държава), където се държат наследените активи или инвестиции.

След като получи няколко жалби от граждани, Комисията предприе действия по правоприлагане срещу [Германия](#), за да приведе своите правила за изчисляване на обезщетенията за трансгранични работници в съответствие със законодателството на ЕС, за да се избегне дискриминация. Правилата поставят в неравностойно положение работниците, наети на работа в Германия и пребиваващи в съседна държава, по отношение на обезщетенията, свързани с работа, болест и безработица, като по този начин се нарушават [правилата на ЕС](#) относно [свободното движение на работници](#).

Комисията прекрати производството за установяване на нарушение срещу [Испания](#), отнасящо се до налагането на несъразмерни санкции на испанските данъкоплатци за неподаване на тяхната декларация за активи, държани в чужбина, чрез онлайн формуляр („Modelo 720“). След като Съдът на Европейския съюз потвърди позицията на Комисията, Испания измени националното си законодателство в съответствие с принципа на свободното движение на капитали. По делото беше внесена и петиция в Европейския парламент.

Косвено данъчно облагане

Правилата на ЕС за ДДС и акцизите имат за цел да се предотврати несправедливото данъчно предимство на предприятията в една държава от ЕС спрямо предприятията в други държави от ЕС. Следователно те спомагат за избягване на нарушаването на конкуренцията на единния пазар. За да се защити свободното движение на стоки, законодателството на ЕС гарантира, че данъците, свързани с автомобилите, нямат дискриминационен ефект по отношение на автомобилите, внесени от друга държава от ЕС.

Комисията предяви иск срещу [Малта](#) пред Съда на Европейския съюз за това, че при регистрацията на употребявани автомобили, внесени в Малта след 1 януари 2009 г. от други държави от ЕС, се начислява по-висок годишен данък от данъка, който се плаща за подобни автомобили, вече регистрирани в Малта преди тази дата.

През 2022 г. Комисията придаде особено значение на наблюдението на усилията на държавите членки за прилагане на [преразгледаната обща рамка за акцизните продукти](#), като алкохол, тютюн и енергия. С тези правила се подобрява свободното движение на акцизни продукти на единния пазар, като се опростява износът и вносът на акцизни продукти и взаимодействието между търговците. С тях се гарантира и събирането на правилния данък.

Комисията наблюдаваше и прилагането на [преразгледаните правила за акцизите върху алкохола](#), приложими от 1 януари 2022 г. С тези правила се създава обща система за сертифициране на малките производители, за да се улесни достъпът им до ниски акцизни ставки в целия ЕС.

Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу 16 държави членки и предприе следващата стъпка в производствата си срещу [Белгия](#), [Гърция](#), [Латвия](#), [Люксембург](#) и [Португалия](#) за това, че не са съобщили за национални мерки за пълно транспониране на преразгледаната обща рамка за акцизните продукти. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу 11 държави членки и продължи производството срещу [Португалия](#) за това, че не е осигурила пълното транспониране на преразгледаните правила за акцизите върху алкохола.

Комисията също така наблюдаваше изпълнението от страна на държавите членки на [временните освобождавания от ДДС в отговор на пандемията от COVID-19](#). В разгара на пандемията тези правила позволиха на Комисията и агенциите на ЕС да внасят и купуват стоки и услуги без ДДС, за да ги разпространяват безвъзмездно в държавите членки. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу осем държави членки и продължи производството срещу [Кипър](#) за това, че не е транспонирал напълно тези правила.

Дейностите на Комисията по правоприлагане продължиха да бъдат насочени към националните фискални мерки, които нарушават конкуренцията на единния пазар. Комисията продължи производството срещу [Гърция](#) за неправилното прилагане на

освобождаването от ДДС на търговските пощенски услуги, предоставяни от гръцкия доставчик на универсална услуга. Тя беше в състояние да прекрати производството за установяване на нарушение срещу Германия, тъй като германското законодателство вече прилага правилно схемата за единна ставка на ДДС за земеделските стопани, като се премахва нарушаването на конкуренцията.

За да се противодейства на данъчните измами, [правилата за административно сътрудничество](#) задължават държавите членки от 1 януари 2020 г. да предоставят достъп до информация за регистрациите на превозни средства на други държави членки чрез Европейската информационна система за превозни средства и свидетелства за управление на превозно средство (EUCARIS). След успешно проведените диалози в рамките на проекта EU Pilot Комисията гарантира, че Кипър, Дания, Ирландия, Франция, Малта и Словения са предприели действия за правилното разработване на ИТ платформата, която позволява на органите да обменят информация за превозните средства. Процедурата по EU Pilot все още продължава за една държава членка.

Митници

Митническият кодекс на ЕС определя правната рамка за митническите правила и процедури на митническата територия на ЕС, адаптирана към съвременните модели на търговия и средства за комуникация.

За да наложи прилагането на Кодекса, Комисията проучи занижаването на стойността на стоките, информационните системи на митниците в държавите членки и националните такси с равностоен на митата ефект между държавите членки. Комисията също така продължи разследването си във всички държави членки относно прилагането от тяхна страна на [обслужването на едно пише при внос](#) — електронен портал, който предприятията използват, за да изпълняват задълженията си във връзка с ДДС за електронната търговия при продажби от разстояние на вносни стоки.

По отношение на санкциите съгласно Кодекса, Комисията приключи [доклад](#), в който се оценяват митническите нарушения и санкциите в държавите членки. Докладът ще бъде разгледан в рамките на предстоящата реформа на митническия съюз на ЕС.

Конкурентоспособност

Политиката на ЕС в областта на конкуренцията има за цел да осигури равнопоставени условия на конкуренция, при които дружествата се насърчават да въвеждат иновации и да предлагат качествени стоки и услуги при най-благоприятни условия. Тази политика се прилага от националните органи за защита на конкуренцията съвместно с Комисията.

Прилагането на [Директивата относно Европейската мрежа по конкуренция \(ECN+\)](#) играе важна роля в този процес, тъй като увеличава правомощията и ефективността на националните органи за защита на конкуренцията. Комисията продължи да налага прилагането на Директивата, като продължи производствата за установяване на нарушение срещу [Естония](#), [Люксембург](#), [Полша](#) и [Словения](#) за това, че не са приложили напълно тези правила.

Утвърждаване на европейския начин на живот и европейската демокрация

„Днес всички виждаме, че трябва да се борим за нашите демокрации. Всеки ден. Трябва да ги защитаваме както от външните заплахи, пред които са изправени, така и от пороците, които ги разяждат отвътре. Задължение на ръководената от мен Комисия и нейна най-благородна задача е защитата на върховенството на закона.“

Реч на председателя Фон дер Лайен за състоянието на Съюза през 2022 г.

Изграждането на по-силна, по-екологична и по-здравословна Европа за следващото поколение изисква от Европа да отстоява своите ценности и да защитава демокрациите си. Правото е най-големият актив на ЕС, чрез който той предоставя ползи за хората, предприятията и околната среда. Поради тази причина през 2022 г. Комисията за пореден път доказва решимостта си да защитава върховенството на закона, нашите ценности и основните права в целия ЕС.

Върховенство на закона

Комисията използва всички [инструменти](#), с които разполага, за да защитава и утвърждава върховенството на закона в ЕС. Един от мощните елементи е годишният цикъл на [доклада за върховенството на закона](#).

Този годишен доклад е адресиран до всички държави членки и има за цел да насърчава върховенството на закона, като предотвратява появата или задълбочаването на проблеми в тази област. През 2022 г. Комисията за първи път представи на държавите членки [специфични за всяка държава препоръки](#) относно върховенството на закона. С производствата за установяване на нарушение Комисията разгледа сериозни проблеми, свързани с върховенството на закона, особено във връзка с независимостта на съдебната власт или основните принципи на правото на ЕС.

Друга част от инструментариума на ЕС в областта на върховенството на закона е [Регламентът относно обвързаността с условия](#), който защитава бюджета на ЕС от засягане от нарушения на върховенството на закона в държавите членки. През 2022 г. Комисията се възползва изцяло от регламента. На 15 декември 2022 г., въз основа на предложение на Комисията съгласно Регламента относно обвързаността с условия, [Съветът](#) прие мерки за защита на бюджета на ЕС от нарушения на принципите на правовата държава в Унгария.

Комисията продължи производството за установяване на нарушение срещу [Полша](#) във връзка с полския Конституционен съд и неговата съдебна практика. Комисията счита, че решенията на правораздавателния орган са в нарушение на разпоредбите на Договора за ЕС и са несъвместими с общите принципи на автономност, върховенство, ефективност, еднакво прилагане на правото на ЕС и на обвързващото действие на решенията на Съда на Европейския съюз.

По друго производство срещу Полша през 2022 г. Комисията продължи да призовава за плащане на дневните санкции, които са били [разпоредени](#) от заместник-председателя на Съда. В рамките на това [производство за установяване на нарушение](#) Комисията беше поискала спешно временни мерки за защита на независимостта на полските съдии.

Защита на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на ЕС

Лицата, сигнализиращи за нередности, помагат за предотвратяване на вреди и разкриване на заплахи или вреди за обществения интерес. Те утвърждават основните ценности на правовата държава и демокрацията, както и правото на свобода на изразяване на мнение. [Правилата на ЕС](#) ги защитават срещу ответни действия с цел отмъщение при подаване на сигнали за нарушения на правото на ЕС. Те също така изискват от държавите членки да осигурят ефективни поверителни канали за подаване на сигнали за такива нарушения.

През 2022 г. Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу 26 държави членки, тъй като те не са транспонирали своевременно правилата или са забавили влизането им в сила. Комисията предприе следващата стъпка в производствата срещу 19 [държави членки](#), в които нарушението продължаваше.

Борба срещу дискриминацията, расизма и ксенофобията

[Правилата на ЕС](#) предвиждат, че проявите на расизъм и ксенофобия се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателни санкции. През 2022 г. Комисията продължи усилията си за прилагане на тези правила. Например Литва преразгледа своя наказателен кодекс, като по този начин отстрани недостатъците в криминализацията на изказванията, подбуждащи към омраза, и на престъпленията от омраза. Комисията също така предприе действия за защита на ЛГБТИК от дискриминация.

Комисията предяви иск срещу [Унгария](#) пред Съда на Европейския съюз във връзка с национални разпоредби, които дискриминират хората въз основа на тяхната сексуална ориентация и полова идентичност. Унгарският закон забранява или ограничава достъпа до съдържание, което популяризира или отразява това, което в него се нарича „различия спрямо самоопределението, съответстващо на пола при раждане, промяната на пола или хомосексуалността“ за лица, ненавършили пълнолетие. Комисията счита, че законът нарушава няколко правила на ЕС, както правилата на единния пазар, така и основните права на хората, по-специално на ЛГБТИК, и общите ценности, които са в основата на ЕС.

Насърчаване на равновесието между професионалния и личния живот

Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [19 държави членки](#) за това, че не са транспонирали напълно [Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот](#). Директивата има за цел да осигури равнопоставеност при участието на пазара на труда чрез улесняване на съчетаването на професионалния и семейния живот на работниците с отговорности за полагане на грижи и насърчаване на равното разпределение на отговорностите за полагане на грижи между родителите.

Защита на личните данни

Защитата на личните данни е основно право на гражданите на ЕС, залегнало в Хартата на основните права на ЕС. Като приоритетен въпрос Комисията оцени дали националното законодателство е в съответствие със съответните законодателни актове на ЕС, а именно [Общия регламент относно защитата на данните \(ОРЗД\)](#) и [Директивата относно защитата на данните в областта на правоприлагането](#), като започна производства за установяване на нарушение, когато това беше необходимо. Комисията публикува своя [първи доклад](#) относно прилагането и функционирането на Директивата относно защитата на данните в областта на правоприлагането.

Тъй като националните органи за защита на данните имат решаваща роля в прилагането на правилата за защита на данните в държавите членки, Комисията се застъпи за тяхната независимост и за гарантиране, че те разполагат с корективни правомощия. Комисията също така [докладва](#) относно прилагането на [правилата за защита на данните](#) от институциите и агенциите на ЕС.

Комисията започна производство за установяване на нарушение срещу [Словения](#) за това, че не е актуализирала рамката си за защита на данните и не е предоставила достатъчно корективни правомощия на своя орган за защита на данните. Тя започна производства за установяване на нарушение срещу [Финландия](#) и [Швеция](#) поради липсата на ефективни средства за правна защита срещу бездействието на техните органи за защита на данните. Комисията също така започна [производства](#) за установяване на нарушение срещу [Германия](#) за това, че не е транспонирила напълно Директивата относно правоприлагането и че неправилно е транспонирила правилата относно коригиращите правомощия на органите за защита на данните. Тя започна производство срещу [Гърция](#) за неправилно транспониране на обхвата и законосъобразността на обработката на лични данни съгласно Директивата относно правоприлагането.

Защита на гражданството на ЕС

Гражданството на ЕС и правата, които то предоставя, са в основата на ЕС. Всяко лице, което притежава гражданство на държава — членка на ЕС, е едновременно и гражданин на ЕС. Това автоматично дава право на свободно движение, достъп до единния пазар и право на глас и избор на европейски и местни избори. Поради тези причини условията за придобиване и загуба на гражданство, уредени в националното законодателство на всяка държава членка, трябва да бъдат съобразени с правото на ЕС.

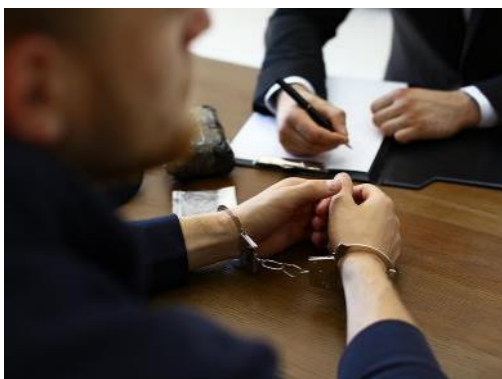

Комисията реши да предяви иск срещу [Малта](#) пред Съда на Европейския съюз във връзка с нейната схема за гражданство на инвеститорите. Тази схема, известна още като „златен паспорт“, води до системно предоставяне на малтийско гражданство и съответно на гражданство на ЕС в замяна на предварително определени плащания и инвестиции без реална връзка с Малта.

Съдебно сътрудничество и лични права в областта на наказателното право

[Европейската заповед за арест](#) е най-важният инструмент на ЕС за съдебно сътрудничество. Тя има за цел да гарантира, че отворените граници и свободното движение в ЕС не се използват от лицата, които се опитват да избегнат правосъдието. Поради това през 2022 г. Комисията предприе важни стъпки за прилагане на своите правила, като започна производства за установяване на нарушение срещу [България](#), [Люксембург](#), [Румъния](#) и [Словения](#) за това, че не са транспонирали правилно [Рамковото решение относно Европейската заповед за арест](#).

Основата на съдебното сътрудничество между държавите членки по наказателноправни въпроси е принципът на взаимно признаване на съдебните решения. В [решенията по две дела](#) Съдът на Европейския съюз потвърди, че Ирландия не е транспонирила правилата на ЕС в областта на [наказанията лишаване от свобода](#), [мерките за лишаване от свобода](#) и [за процесуална принуда](#) като алтернатива на [предварителното задържане](#).

По отношение на правата на заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство Комисията продължи да прилага [Директивите на ЕС относно процесуалните права](#): тя продължи с втория етап от производствата срещу [Ирландия](#) и [Португалия](#) за неправилно транспониране на [правилата](#) относно правото на информация, както и срещу [Естония](#), [Полша](#) и [Финландия](#) за непълно транспониране на [правилата](#) относно презумпцията за невинност.

Комисията продължи наблюдението си върху прилагането на [Директивата относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС](#). Тя прие своя [втори доклад за изпълнението](#) и започна производства за установяване на нарушение срещу девет [държави членки](#), тъй като националното им законодателство не е било в съответствие с посочената директива.

Сигурност

През 2022 г. Комисията продължи да изпълнява [Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност](#) с цел осигуряване на безопасност, просперитет и благополучие за всички в ЕС. Сигурността също е залегнала в основните принципи на нашите общества, икономики и демокрации.

Законодателството на ЕС в областта на огнестрелните оръжия установява общи минимални стандарти за придобиването, притежаването и търговския обмен на огнестрелни оръжия с цел гражданска употреба, за да се даде възможност за тяхното трансгранично движение. Това спомага за справяне със заплахата от огнестрелните оръжия да попаднат в ръцете на терористи.

Комисията продължи производствата за установяване на нарушение срещу [България](#), [Гърция](#), [Ирландия](#), [Люксембург](#) и [Швеция](#) за това, че не са транспонирали напълно различните правила на ЕС относно [маркировката на огнестрелни оръжия](#) или относно [техническите спецификации](#) за предупредителни и сигнални оръжия. Комисията предяви иск срещу [Швеция](#) пред Съда на Европейския съюз за това, че не е транспонирала [правилата на ЕС](#) относно придобиването и притежаването на огнестрелни оръжия.

Комисията предприе допълнителни действия, за да гарантира правилното прилагане на правилата относно [наркотиците](#): тя започна производства за установяване на нарушение срещу Белгия, България, Ирландия, Кипър, Полша и Румъния за това, че не са транспонирали [някои определения](#) за „наркотик“, по-специално относно включването на някои нови психоактивни вещества. Освен това тя предприе следващата стъпка в производството срещу [Ирландия](#). Във всички тези производства нарушенията впоследствие бяха отстранени от съответните държави членки.

Комисията също така наложи прилагането на правилата на ЕС за някои тежки престъпления и [финансови разследвания](#). Тя продължи производствата срещу [Хърватия](#), [Ирландия](#) и [Финландия](#) за това, че не са транспонирали [правилата](#), с които се улеснява

използването на финансова и друга информация за предотвратяването, разкриването, разследването или наказателното преследване на определени престъпления.

Комисията продължи да насърчава сигурността в цифровата ера. За тази цел Комисията продължи производствата за установяване на нарушения срещу [Белгия](#), [България](#), [Чехия](#), [Гърция](#), [Испания](#) и [Люксембург](#), тъй като те не са въвели в националното си законодателство [Директивата](#) за борба с измамите със и подправянето на непарични платежни средства.

Борбата със [сексуалното насилие над деца](#) е приоритет за Комисията. За да се справи с този проблем, Комисията започна производства за установяване на нарушение срещу [Ирландия](#), [Испания](#), [Италия](#) и [Португалия](#) във връзка с [Директивата](#) относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография. По-конкретно, тези държави членки са транспонирали неправилно някои разпоредби на Директивата относно определението на някои престъпления, превенцията и помощта за жертвите.

Миграция и убежище

Комисията разработи [Нов пакт за миграцията и убежището](#) с цел да се осигури по-справедлив, ефективен и устойчив процес на миграция и предоставяне на убежище в ЕС,

който понастоящем е предмет на обсъждане със съзаконодателите. Като цяло [политиката на ЕС в областта на миграцията](#) обхваща управлението на границите, визовата политика, незаконната миграция, убежището и законната миграция. Последователното и ефективно прилагане при пълно зачитане на основните права на лицата е от ключово значение за успеха на тази политика.

Комисията продължи наблюдението си върху прилагането на действащото законодателство и предприе официални мерки срещу [Белгия](#), [Германия](#), [Гърция](#) и [Испания](#) за неправилно прилагане на [Директивата относно връщането](#), и срещу [Италия](#) и [Малта](#) за неправилно прилагане на [Регламента](#) за утвърждаването на европейски пътен документ за връщане.

Дейностите по правоприлагане продължиха, за да се гарантира, че гражданите на държави извън ЕС, които пребивават законно в ЕС, могат да се възползват от правата си съгласно директивите за законната миграция. Например Комисията прекрати производство за установяване на нарушение срещу Италия във връзка с [Директивата за единното разрешение](#), след като Италия промени националното си законодателство. Гражданите на държави извън ЕС, които работят и пребивават законно в Италия, вече могат да се възползват от равно третиране с италианските граждани по отношение на условията на труд, свободата на сдружаване, образованието, социалната сигурност и данъчните облекчения.

Прилагане на санкции срещу Русия

ЕС разполага с над 40 различни режима на санкции, приети в рамките на неговата [Обща външна политика и политика на сигурност \(ОВППС\)](#). Те включват [санкции](#) в отговор на военната агресия на Русия срещу Украйна. През 2022 г. ЕС прие девет безпрецедентни пакета от санкции, които обхващат редица сектори, като финанси, енергетика, медии, транспорт и търговия, за да се намали способността на Русия да финансира войната.

Комисията насърчаваше единното изпълнение на тези санкции и наблюдаваше тяхното прилагане. За да получи информация за потенциални нарушения, Комисията създаде [Инструмент на ЕС за подаване на сигнали за нарушения на във връзка със санкциите](#) — защитена онлайн платформа, която дава възможност на лицата, сигнализиращи за нередности, да докладват анонимно за нарушения.

До края на 2022 г. тя получи над 400 съответни сигнала. Тя също така изпрати въпросници на държавите членки, за да събере обратна информация по въпроси, свързани с изпълнението. Освен това тя организира експертни групи за координиране на действията на държавите членки по изпълнението и за обмен на най-добри практики. И накрая, тя публикува около 550 въпроса и отговори на [специален уебсайт](#), за да помогне на заинтересованите страни да ги прилагат.